

PRIRUČNIK

ZA RAD BIRAČKOG ODBORA NA
BIRAČKOM MJESTU U
DIPLOMATSKO-KONZULARNOM
PREDSTAVNIŠTVU
BOSNE I HERCEGOVINE

PRIRUČNIK

**ZA RAD BIRAČKOG ODBORA NA BIRAČKOM MJESTU
U DIPLOMATSKO-KONZULARNOM PREDSTAVNIŠTVU
BOSNE I HERCEGOVINE**

SADRŽAJ

POGLAVLJE I. BIRAČKO MJESTO

1. Određivanje biračkog mjesta, osiguranje prostora i obilježja na biračkom mjestu.....3

POGLAVLJE II. BIRAČKI ODBOR

1. Odgovornost i uloga biračkog odbora7
2. Dužnost i odgovornost članova biračkog odbora u procesu glasanja7
3. Zapisnik o radu biračkog odbora.....9

POGLAVLJE III. PROMATRAČI

- 1.1. Uvodne napomene.....10
- 1.2. Pristup promatrača biračkom mjestu10
- 1.3. Podnošenje primjedbi promatrača na rad biračkog odbora.....10
- 1.4. Udaljavanje promatrača s biračkog mjesta odbora11
- 1.5. Izgled akreditacija akreditiranih promatrača11

POGLAVLJE IV. NAČIN GLASANJA, POPUNJAVANJA OBRASCA ZA BROJNO STANJE I PAKIRANJE IZBORNOG MATERIJALA

1. Dan prije održavanja izbora12
2. Prije otvaranja biračkog mjesta13
3. Procedura glasanja13
4. Nakon zatvaranja biračkog mjesta16

POGLAVLJE V. NAKNADA ZA RAD U BIRAČKOM ODBORU

1. Naknada za rad u biračkom odboru18

POGLAVLJE VI. KAZNENE ODREDBE

1. Sankcije iz Izbornog zakona BiH.....18
2. Zloupotreba biračkog prava i izborna prevara – Kazneni zakon BiH.....18

PRILOZI

1. Shema pakiranja izbornog materijala.....20
2. Izgled lica kuverte s glasačkim listićima.....20

POGLAVLJE I. BIRAČKO MJESTO U DIPLOMATSKO-KONZULARNOM PREDSTAVNIŠTVU BOSNE I HERCEGOVINE

1. ODREĐIVANJE BIRAČKOG MJESTA, OSIGURANJE PROSTORA I OBILJEŽJA NA BIRAČKOM MJESTU

1.1. Određivanje biračkog mjesta

- Biračka mjesta u diplomatsko-konzularnim predstavništvima BiH (u daljnjem tekstu: DKP BiH) određuje Središnje izborno povjerenstvo Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Središnje izborno povjerenstvo BiH) posebnom odlukom, najkasnije 50 dana prije dana održavanja izbora.
- Središnje izborno povjerenstvo BiH, najkasnije 30 dana prije dana održavanja izbora, posredstvom Ministarstva vanjskih poslova Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ministarstvo vanjskih poslova BiH) objavljuje biračka mjesta određena za glasanje u DKP-ima BiH.
- Biračko mjesto u DKP-u BiH je posebno uređen prostor gdje birači upisani u Centralni birački popis za glasanje izvan Bosne i Hercegovine za glasanje u DKP-ima BiH ostvaruju svoje biračko pravo te se u njima, nakon zatvaranja za glasanje, na dan održavanja izbora vrši prebrojavanje kuverata s glasačkim listićima.

1.2. Osiguranje prostora određenog za biračko mjesto

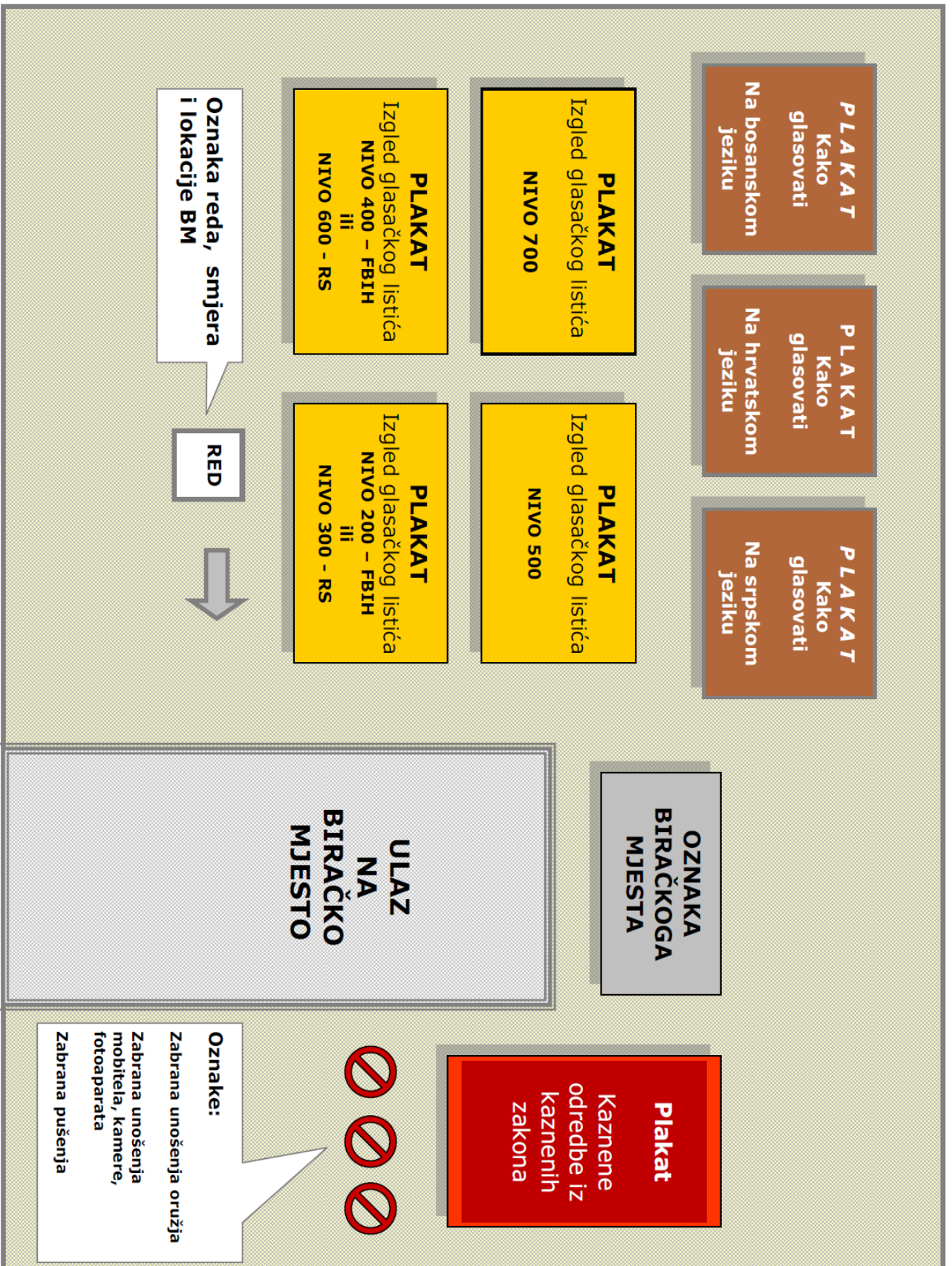
- Birački odbori u DKP-ima BiH dužni su najkasnije **12 sati prije dana održavanja izbora** osigurati da prostor koji je određen za biračko mjesto bude pripremljen za otvaranje.

1.3. Obilježja na biračkom mjestu

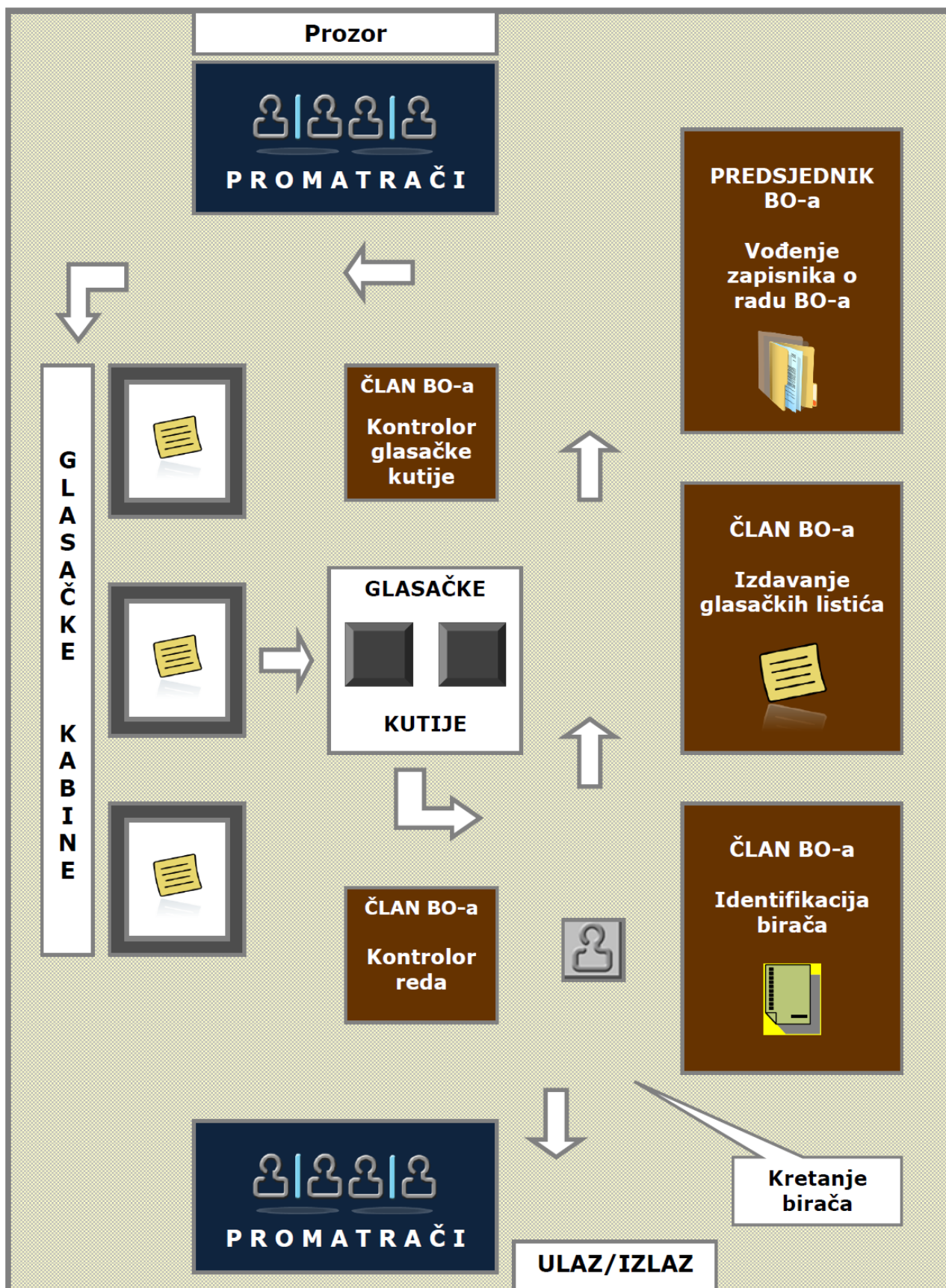
- Na biračkom mjestu i u njegovoj okolini mogu se postavljati samo službena obilježja izbora koja propiše Središnje izborno povjerenstvo BiH.

Službena obilježja izbora koja Središnje izborno povjerenstvo BiH posredstvom Ministarstva vanjskih poslova BiH dostavlja biračkim odborima su:

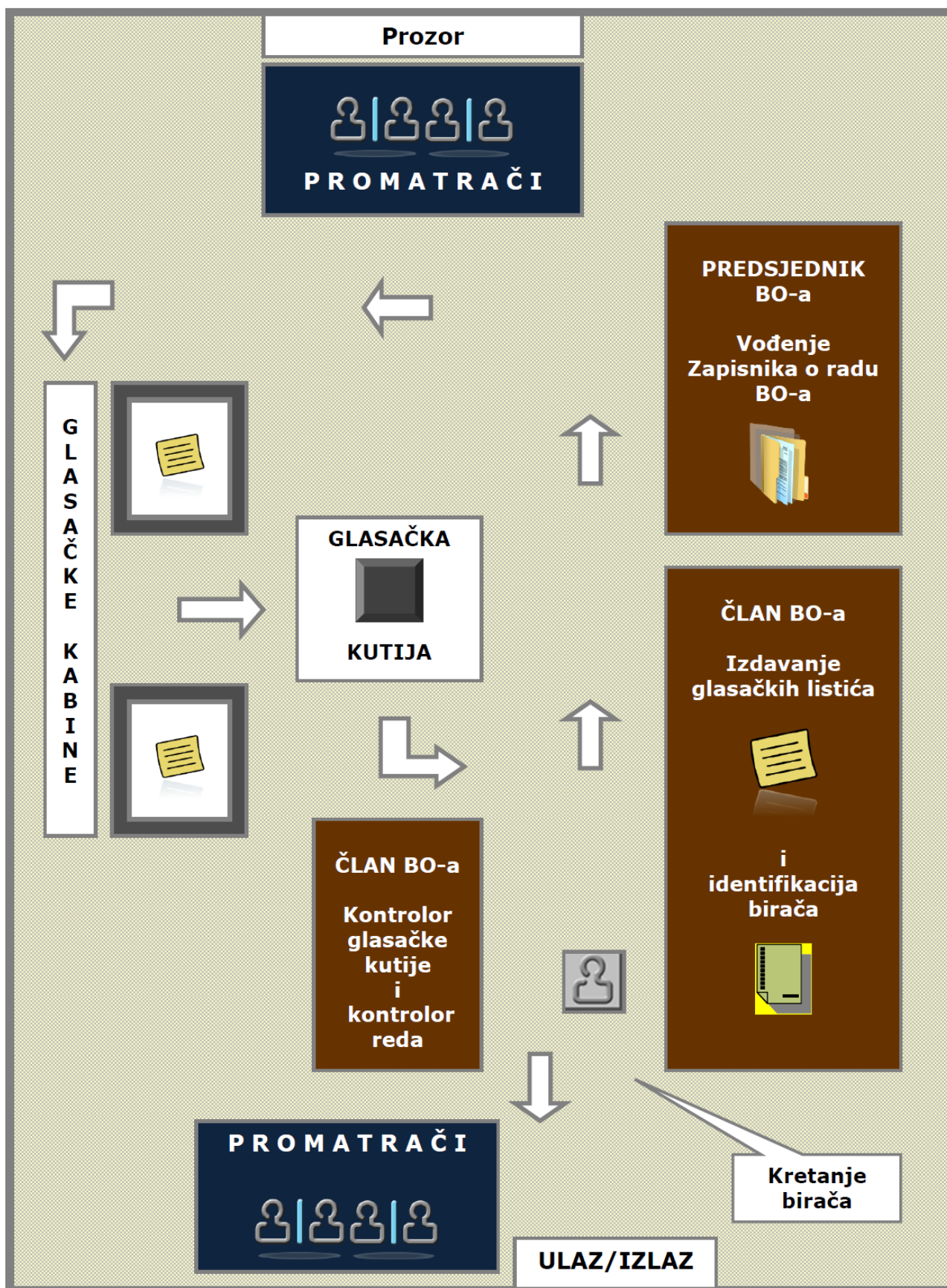
- plakati s izgledom glasačkih listića na kojima se glasa;
- plakati s naputcima o načinu glasanja;
- plakati s informativnim sadržajem za birače;
- plakati s izvatcima iz Kaznenog zakona.

Slika 1. Shematski prikaz uređenja ulaza na biračko mjesto – primjer

Slika 2. Shematski prikaz uređenja biračkog mjesta (birački odbor koji se sastoji od pet članova)
 – primjer

Slika 3. Shematski prikaz uređenja biračkog mjesta (birački odbor koji se sastoji od tri člana) – primjer

POGLAVLJE II. BIRAČKI ODBOR

1. ODGOVORNOST I ULOGA BIRAČKOG ODBORA

1.1. Obuka biračkog odbora

- Sukladno planu i programu edukacije Središnje izborno povjerenstvo BiH organizira obuku predsjednika i članova biračkih odbora u DKP-ima BiH, kao i njihovih zamjenika, o načinu glasovanja i brojanju kuverata s glasačkim listićima.
- Nakon provedene obuke Središnje izborno povjerenstvo BiH prema utvrđenoj metodologiji izvršit će provjeru znanja i uspješnim predsjednicima i članovima biračkih odbora i njihovim zamjenicima dodijeliti certifikate.

- **U radu biračkog odbora može sudjelovati samo predsjednik, članovi biračkog odbora i njihovi zamjenici koji su uspješno prošli provjeru znanja i posjeduju certifikat koji je izdalo Središnje izborno povjerenstvo BiH.**

1.2. Način rada biračkog odbora

- Birački odbor rukovodi radom biračkog mjesta i osigurava pravilnost i tajnost glasovanja.
- Predsjednik biračkog odbora rukovodi radom biračkog odbora i osigurava da se proces glasovanja na biračkom mjestu odvija nesmetano.

2. DUŽNOST I ODGOVORNOST ČLANOVA BIRAČKOG ODBORA U PROCESU GLASOVANJA

2.1. Predsjednik biračkog odbora:

- rukovodi radom biračkog odbora i zajedno s članovima biračkog odbora odgovara za zakonitost rada na biračkom mjestu;
- održava integritet procesa glasovanja i održava mir i red na biračkom mjestu i u njegovoj okolini;
- popunjava sve potrebne obrasce;
- osigurava da na biračkom mjestu ne bude oružja ili opasnih predmeta;
- određuje dužnosti svakom članu biračkog odbora;
- pomaže biračima kojima treba dodatno objašnjenje o procesu glasovanja;
- rješava sva pitanja koja se odnose na identifikaciju i pravo glasa birača;
- evidentira u Zapisnik o radu biračkog odbora – Obrazac ZARBO - vrijeme i okolnosti svih izuzetnih događanja na biračkom mjestu.

2.2. Član biračkog odbora zadužen za kontrolu reda:

- osigurava kontrolu protoka birača na biračkom mjestu.

2.3. Član biračkog odbora zadužen za identifikaciju:

- provjerava identitet birača;
- pronalazi ime birača u izvatku iz Centralnog biračkog popisa;

- upozorava birača da se mora potpisati identično kao na identifikacijskoj ispravi;
- osigurava da se birač potpiše pored svog imena u izvatku iz konačnog Centralnog biračkog popisa;
- naglas čita ime birača koji se potpisao u izvadak iz Centralnog biračkog popisa.

2.4. Član biračkog odbora zadužen za izdavanje glasačkih listića:

- izdaje kuverte s glasačkim listićima;
- objašnjava kako treba ispravno ispuniti glasačke listiće;
- upućuje birača prema slobodnom prostoru na kojem mu se omogućava tajnost glasovanja (u daljnjem tekstu: glasačka kabina).

2.5. Član biračkog odbora zadužen za kontrolu glasačke kutije:

- upućuje birača da ubaci kuvertu s glasačkim listićima u glasačku kutiju i napusti biračko mjesto;
- osigurava da birač ne napusti biračko mjesto dok u glasačku kutiju ne ubaci kuvertu s glasačkim listićima;
- osigurava da se samo kuverte s glasačkim listićima ubacuju u glasačku kutiju.

2.6. Birački odbor od tri člana

- Ako se birački odbor sastoji od predsjednika i dva člana, u tom će slučaju član biračkog odbora zadužen za kontrolu reda istovremeno kontrolirati glasačke kutije, dok će član biračkog odbora zadužen za identifikaciju istovremeno obavljati i izdavanje kuverata s glasačkim listićima.

Birački odbori su neovisni i nepristrasni u svome radu.

- **Član biračkog odbora neće sudjelovati u donošenju odluka kada taj član ili član njegove uže obitelji ima lični ili financijski interes ili ako postoji drugi sukob interesa koji može dovesti u sumnju njegovu sposobnost da djeluje nepristrasno. Članovima uže obitelji smatra se supružnik, djeca i članovi kućanstva prema kojima član biračkog odbora ima zakonsku obvezu izdržavanja.**
- **Članovi biračkog odbora individualno odgovaraju za učinjene nepravilnosti u okviru zaduženja koja dobiju od predsjednika biračkog odbora, sukladno Izbornome zakonu BiH i provedbenim aktima Središnjega izbornoga povjerenstva BiH. Predsjednik biračkog odbora odgovoran je i za učinjene nepravilnosti člana biračkog odbora.**

2.7. Zamjenici članova biračkih odbora

- Zamjenik predsjednika, odnosno zamjenici članova biračkog odbora sudjeluju u radu biračkog odbora samo ako je predsjednik, odnosno član biračkog odbora spriječen doći na biračko mjesto na dan održavanja izbora ili ako moraju iz opravdanih razloga napustiti biračko mjesto tijekom rada.

3. ZAPISNIK O RADU BIRAČKOG ODBORA

- a) Birački odbor vodi Zapisnik o radu biračkog odbora – ZARBO (u daljnjem tekstu: Zapisnik), a koji se sastoji od:
- Zapisnika o radu biračkog odbora dan uoči održavanja izbora – Zapisnik I.
 - Zapisnika o radu biračkog odbora na dan održavanja izbora – Zapisnik II.
- b) Središnje izborno povjerenstvo BiH dostavlja svakom biračkom odboru Zapisnik I. i Zapisnik II., zajedno sa ostalim izbornim materijalom.

3.1. ZAPISNIK I.

1) Zapisnik I. sastoji se od:

- Naslovne stranice koja sadrži logo Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, dio gdje se upisuje naziv osnovne izborne jedinice i dio za upisivanje broja biračkog mjesta te naslov: Zapisnik o radu biračkog odbora na dan uoči održavanja izbora – ZARBO I.
 - Popisa izbornog materijala
 - Načina skladištenja preuzetog izbornog materijala od momenta preuzimanja do momenta početka rada biračkog odbora
 - Zapažanja o stanju biračkog mjesta na dan uoči izbora.
- 2) Predsjednik i članovi biračkog odbora nakon popunjavanja svojim potpisima potvrđuju točnost navoda u Zapisniku I.

3.2. ZAPISNIK II.

1) Zapisnik II. sastoji se od:

- a) Naslovne stranice koja sadrži logo Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, dio gdje se upisuje naziv osnovne izborne jedinice i dio za upisivanje broja biračkog mjesta te naslov: Zapisnik o radu biračkog odbora na dan održavanja izbora – ZARBO II.
- Evidencije o nazočnosti
 - Evidencije o akreditiranim promatračima
 - Zapažanja tokom glasanja
 - Mišljenja ili primjedbi
 - Udaljavanja osoba s biračkog mjesta
 - Vremena zatvaranja biračkog mjesta.
- 3.3.** Zapisnik o radu biračkog odbora i odgovarajuće obrasce potpisuju svi članovi biračkog odbora. Ako se neki član odbije potpisati, predsjednik ili jedan od članova koji se potpisuju to će evidentirati zajedno s razlozima nepotpisivanja.

- **Zapisnik o radu biračkog odbora vodi se u dva identična primjerka, od kojih je jedan primjerak indigo-preslika (zelena preslika). Zapisnik je opremljen dvostrukom posljednjom koricom koja se koristi tako da se podatci ne preslikavaju na neželjene stranice.**
- **Birački odbor zadržava presliku Zapisnika koji čuva za svoje potrebe i evidenciju, a izvornik Zapisnika dostavlja Središnjem izbornom povjerenstvu BiH.**

POGLAVLJE III. PROMATRAČI

- Promatrači su osobe s pravom glasa, akreditirane za promatranje izbora, sukladno Izbornom zakonu BiH i provedbenim aktima koje donosi Središnje izborno povjerenstvo BiH.
- Promatrači mogu biti akreditirani u ime ovjerenog političkog subjekta, udruge građana/nevladinih organizacija i stranih vlada, odnosno nevladinih organizacija koje se bave nadgledanjem izbora.

1.1. Uvodne napomene

- a) Proces glasovanja i prebrojavanja glasačkih listića mogu promatrati samo akreditirani promatrači. Promatrači mogu postavljati pitanja u svezi s izbornim procesom, ali se ne mogu miješati u izborni proces niti gledati unutar glasačke kabine.
- b) Svaki promatrač za vrijeme promatranja izborne aktivnosti dužan je nositi iskaznicu i neće nositi bilo kakva obilježja ili oznake koje ga povezuju s određenom političkom strankom, koalicijom, listom neovisnih kandidata ili neovisnim kandidatom (u daljnjem tekstu: politički subjekt).
- c) Samo jedan promatrač koji je predstavnik političkog subjekta, odnosno udruge može biti prisutan u isto vrijeme na jednom biračkom mjestu. Broj međunarodnih promatrača koji mogu biti nazočni istovremeno na jednom biračkom mjestu je neograničen, ali ne smije utjecati na regularnost izbornoga procesa. Međunarodni promatrač može na biračko mjesto sa sobom uvesti i prevoditelja.
- d) Politički subjekti mogu imati promatrače na biračkim mjestima za glasanje u DKP BiH, i to na biračkom mjestu na kojem se u izvratku iz Centralnog biračkog popisa nalaze birači upisani da glasuju za izbornu jedinicu u kojoj se politički subjekt kandidira.

1.2. Pristup promatrača biračkom mjestu

- a) Nakon dolaska na biračko mjesto promatrač mora predsjedniku biračkog odbora pokazati osobnu identifikacijsku ispravu. Predsjednik biračkog odbora provjerit će promatračevu identifikacijsku ispravu s fotografijom kako bi utvrdio da se ime promatrača nalazi na iskaznici.
- b) Predsjednik biračkog odbora zapisat će ime promatrača, naziv subjekta koji ga je akreditirao i njegov broj iskaznice u Zapisnik o radu biračkog odbora, bilježeći vrijeme kada je promatrač stigao i vrijeme kada je promatrač napustio biračko mjesto kako bi se broj promatrača ograničio na jednog promatrača jednog političkog subjekta u isto vrijeme na jednom biračkom mjestu. Predsjednik biračkog odbora zadržat će identifikacijsku ispravu do trenutka kada promatrač napušta biračko mjesto. Prilikom boravka na biračkom mjestu promatrač je obavezan nositi iskaznicu.

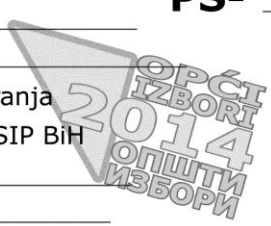
1.3. Podnošenje primjedbi promatrača na rad biračkog odbora

Ako primijeti nepravilnosti u radu biračkog odbora promatrač ima pravo u Zapisnik o radu biračkog odbora, u za to predviđeno mjesto, unijeti svoje mišljenje ili primjedbe na proces glasanja koje potpisuje osobno (mišljenje ili primjedba koja nije potpisana osobno neće biti razmatrana). Promatrač može stavljati obrazložene primjedbe na rad biračkih odbora u pisanoj formi koje se prilažu uz Zapisnik, o čemu predsjednik biračkog odbora izdaje potvrdu o predaji primjedbi, a o čemu može obavijestiti i Središnje izborno povjerenstvo BiH (ovaj slučaj predsjednik je dužan posebno evidentirati u Zapisnik). Promatrač ima pravo tražiti presliku Zapisnika o radu biračkog odbora.

1.4. Udaljavanje promatrača s biračkog mjesta

Ako promatrač tijekom promatranja ometa izborni proces, predsjednik biračkog odbora u postupku udaljavanja promatrača s biračkog mjesta treba prethodno opomenuti promatrača koji ometa izborni proces i poduzeti sve druge raspoložive mjere i radnje da ometanje prestane, a ako isti nastavi s ometanjem, birački odbor može odlučiti da promatrača udalji s biračkog mjesta, o čemu predsjednik obvezno obavješćuje Središnje izorno povjerenstvo BiH.

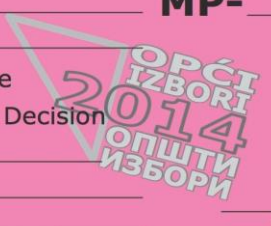
1.5. Izgled akreditacija akreditiranih promatrača

<p>BOSNA I HERCEGOVINA CENTRALNA IZBORNA KOMISIJA SREDIŠNJE IZBORNO POVJERENSTVO</p> <p>БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА ЦЕНТРАЛНА ИЗБОРНА КОМИСИЈА</p> <p>Ime: _____ PS- _____</p> <p>Prezime: _____</p> <p>Pravo promatranja prema odluci SIP BiH br. _____</p> <p>Nadnevak: _____</p> <p>Ovjerava: _____ MP</p> 	<p>Promatrač tijekom promatranja izbornog procesa neće ometati izborne aktivnosti i poštivat će tajnost glasanja. Za vrijeme promatranja izbornih aktivnosti, promatrač će nositi službenu akreditaciju i neće nositi bilo kakva obilježja ili oznake koje ga povezuju s određenom političkom strankom, koalicijom, listom neovisnih kandidata, neovisnim kandidatom i kandidatom sa posebne liste kandidata pripadnika nacionalnih manjina</p>
---	---

- Izgled lica i naličja iskaznice za promatrače koji su predstavnici političkih subjekata (**bijela**). Iskaznice ovjerava i izdaje Središnje izorno povjerenstvo BiH temeljem liste političkih subjekata koju je odobrilo.

<p>BOSNA I HERCEGOVINA CENTRALNA IZBORNA KOMISIJA SREDIŠNJE IZBORNO POVJERENSTVO</p> <p>БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА ЦЕНТРАЛНА ИЗБОРНА КОМИСИЈА</p> <p>Ime: _____ PU- _____</p> <p>Prezime: _____</p> <p>Pravo promatranja prema odluci SIP BiH br. _____</p> <p>Nadnevak: _____</p> <p>Ovjerava: _____ MP</p> 	<p>Promatrač tijekom promatranja izbornog procesa neće ometati izborne aktivnosti i poštivat će tajnost glasanja. Za vrijeme promatranja izbornih aktivnosti, promatrač će nositi službenu akreditaciju i neće nositi bilo kakva obilježja ili oznake koje ga povezuju s određenom političkom strankom, koalicijom, listom neovisnih kandidata, neovisnim kandidatom i kandidatom sa posebne liste kandidata pripadnika nacionalnih manjina.</p>
---	--

- Izgled lica i naličja iskaznice za promatrače koji su predstavnici udruge (**siva**). Iskaznice ovjerava i izdaje Središnje izorno povjerenstvo BiH temeljem liste udruga, koju je odobrilo.

<p>BOSNA I HERCEGOVINA CENTRALNA IZBORNA KOMISIJA SREDIŠNJE IZBORNO POVJERENSTVO</p> <p>БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА ЦЕНТРАЛНА ИЗБОРНА КОМИСИЈА</p> <p>Name: _____ MP- _____</p> <p>Surname: _____</p> <p>Right to observe as per BiH CEC Decision No : _____</p> <p>Date: _____</p> <p>Approved by: _____ Stamp</p> 	<p>While observing the electoral process, the observer shall not disturb the electoral activities and he/she shall respect the secrecy of voting. While observing electoral activities, an observer shall wear the official accreditation card and shall not wear any insignia or markings which affiliate him/her with a specific political party, coalition, list of independent candidates, an independent candidate, and a candidate from a separate list of candidates representatives of national minorities.</p>
---	---

- Izgled lica i naličja iskaznice za međunarodne promatrače (**roza**). Akreditacije ovjerava i izdaje Središnje izorno povjerenstvo BiH.

POGLAVLJE IV. NAČIN GLASOVANJA

1. DAN PRIJE ODRŽAVANJA IZBORA

- Središnje izborno povjerenstvo BiH će najkasnije sedam dana prije otvaranja biračkih mjesta dostaviti Ministarstvu vanjskih poslova BiH izborni materijal, i to:
 - izvadak iz Centralnog biračkog popisa za određeno biračko mjesto u DKP-ima BiH;
 - odgovarajući broj setova glasačkih listića;
 - odgovarajući broj glasačkih kutija;
 - set obrazaca za biračko mjesto;
 - plakate s naputcima o načinu glasovanja i informativnim sadržajem za birače;
 - Zapisnik o radu biračkog odbora – ZARBO;
 - potrošni materijal prema specifikaciji iz Zapisnika o radu biračkog odbora, neophodan za proces glasovanja i brojanja glasačkih listića.
- Ministarstvo vanjskih poslova BiH će tri dana prije, a najkasnije 12 sati prije otvaranja biračkih mjesta u DKP-ima BiH dostaviti biračkom odboru odgovarajućeg DKP-a BiH navedeni izborni materijal.
- Birački odbor provjerava je li izborni materijal koji je primio od Ministarstva vanjskih poslova BiH kompletan i u ispravnom stanju, što upisuje u Obrazac Z1 Zapisnika. Ukoliko birački odbor utvrdi da izborni materijal nije kompletan, odmah o tome obavješćuje Ministarstvo vanjskih poslova BiH koje će u kontaktu s Središnjim izbornim povjerenstvom BiH otkloniti sve nedostatke u najkraćem roku.
- Nakon primljenog izbornog materijala predsjednik i članovi biračkog odbora provjeravaju prostor koji je predviđen za biračko mjesto i otklanjaju eventualne nedostatke koji utječu na zakonitost rada biračkog odbora. Zapažanje o stanju biračkog mjesta upisuje se u Obrazac Z2 Zapisnika. Predsjednik i članovi biračkog odbora odgovorni su za sigurnost biračkog materijala na biračkom mjestu od trenutka prijama materijala pa do završetka svih svojih dužnosti nakon zatvaranja biračkog mjesta, završetka procesa brojanja i predavanja glasačkog materijala.
- Birački odbor uklanja s biračkog mjesta sve oznake i obilježja koja upućuju na političke subjekte, vjerske simbole, kao i ostale oznake koje mogu imati diskriminacijsko značenje. Birački odbor postavlja oznaku biračkog mjesta, ulaza i izlaza, smjera lokacije biračkog mjesta, zabrane unošenja oružja, zabrane pušenja i izlaže kandidatske liste.
- Predsjednik i članovi biračkog odbora uređuju biračko mjesto tako da se omogući nesmetan protok birača na biračkom mjestu.
- Predsjednik biračkog odbora dužan je prilikom otvaranja biračkog mjesta, a sukladno propisu Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, odrediti dužnosti svakom članu biračkog odbora, odnosno odrediti koji će član biračkog odbora biti zadužen za kontrolu reda, identifikaciju, izdavanje kuverata s glasačkim listićima i kontroliranje kutije te ih evidentirati u dijelu Zapisnika o radu biračkog odbora predviđenom za unošenje navedenih podataka.

2. PRIJE OTVARANJA BIRAČKOG MJESTA

- Svi članovi biračkog odbora moraju doći na biračko mjesto najmanje sat vremena prije početka glasovanja. U tom vremenu samo članovi biračkog odbora i promatrači mogu biti nazočni na biračkom mjestu.
- Birački odbor određuje mjesto za svaku glasačku kabinu, vodeći računa da niko unutar ili izvan biračkog mjesta ne može vidjeti birača dok glasa. Otvor glasačke kabine treba biti okrenut prema zidu. Izuzetno, ako nije moguće glasačku kabinu postaviti pokraj zida, može se postaviti pokraj prozora tako da se prozor pokrije i onemogućiti se pogled izvana u glasačku kabinu.
- Prije početka glasovanja predsjednik, odnosno članovi biračkog odbora:
 - a) upisuju svoja imena u Zapisnik i potpisuju se u dijelu Zapisnika koji je za to predviđen;
 - b) predsjednik upisuje u Obrazac za brojno stanje broj birača koji su upisani u izvadak iz Centralnog biračkog popisa;
 - c) ručno broje primljene kuverte s glasačkim listićima za svaku osnovnu izbornu jedinicu i u Obrazac za brojno stanje upisuju ukupan broj primljenih kuverata s glasačkim listićima;
 - d) pokazuju praznu glasačku kutiju, nakon čega na nju stavljaju plastične pečate;
 - e) predsjednik u Obrazac za brojno stanje upisuje serijske brojeve pečata glasačke kutije;
 - f) postavljaju zapečaćenu glasačku kutiju na mjesto gdje je svi prisutni mogu vidjeti;
 - g) predsjednik upisuje u Obrazac Z5 Zapisnika vrijeme otvaranja biračkog mjesta;
 - h) predsjednik provjerava promatračevu identifikacijsku ispravu s fotografijom, koji zadržava do trenutka kada promatrač napušta biračko mjesto, utvrđuje nalazi li se ime promatrača na iskaznici i u Zapisnik upisuje ime promatrača, naziv subjekta koji ga je akreditirao, broj njegove iskaznice, vrijeme kada je promatrač stigao i vrijeme kada je promatrač napustio biračko mjesto;
 - i) predsjednik upućuje promatrače na mjesto gdje mogu sjesti i promatrati izborne aktivnosti te ih upozorava da se ne mogu miješati u izborni proces niti gledati u glasačku kabinu, ali da mogu postavljati pitanja u svezi s izbornim procesom.

3. PROCEDURA GLASOVANJA

- Biračka mjesta počinju raditi u 07.00 sati, a zatvaraju se u 19.00 sati.

▪ **Predsjednik i članovi biračkog odbora, ako im se imena nalaze na izvatku iz Centralnog biračkog popisa za to biračko mjesto, glasuju prije nego što prvi birač dođe na biračko mjesto.**

- Ako biračko mjesto iz opravdanih razloga nije otvoreno na vrijeme, a kašnjenje je trajalo do tri sata, glasovanje na tom biračkom mjestu može se produžiti za onoliko vremena koliko je trajalo kašnjenje, o čemu odlučuje predsjednik. Ako je kašnjenje trajalo duže od tri sata, o dužini vremena za koje se glasovanje produžava odlučuje Središnje izborno povjerenstvo BiH.
- Predsjednik u najkraćem roku obavješćuje Središnje izborno povjerenstvo BiH o razlogu zbog kojega je došlo do kašnjenja u otvaranju biračkog mjesta ili do prekida glasovanja na biračkom mjestu.

3.1. Tajnost glasovanja

- Ispunjavanje glasačkog listića na biračkom mjestu je tajno, glasovanje je osobno.

- U glasačkoj kabini se istovremeno smije nalaziti samo jedna osoba osim ako se radi o biračima koji su slijepi, nepismeni ili fizički nesposobni. (Vidi: Pomoć druge osobe prilikom glasovanja).
- Predsjednik i članovi biračkog odbora dužni su osigurati tajnost glasovanja i onemogućiti da neka osoba glasuje umjesto druge osobe pod njegovim imenom ili da ponovno glasuje.
- Osoba koja zloupotrijebi biračko pravo ili učini izbornu prevaru, snosit će kaznenu odgovornost (Vidi: POGHLAVLJE VI. KAZNE NE ODREDBE).

- Nijedna osoba ne smije ometati birača koji ispunjava glasačke listiće niti smije tražiti od njega bilo kakve informacije o tome za koga želi glasovati, za koga glasuje ili za koga je glasovao, niti smije sprječavati ili pokušati spriječiti nekoga u ostvarivanju njegovog biračkog prava.

3.2. Važeći dokument za identifikaciju

- Za utvrđivanje identiteta birača služi jedna od sljedećih važećih isprava s fotografijom:
 - a) putovnica;
 - b) vozačka dozvola;
 - c) važeća osobna isprava izdana od zemlje domaćina i
 - d) izbjeglički karton izdan od vlade zemlje domaćina ili druge međunarodne organizacije.

3.3. Identificiranje birača i izdavanje glasačkog listića

- Prilikom ulaska na biračko mjesto radi glasovanja svaki birač mora predložiti jednu od važećih osobnih isprava. Nakon što birač dokaže svoj identitet članu biračkog odbora i njegovo ime bude pronađeno u izvatku iz Centralnog biračkog popisa, birač se potpisuje identično kao na identifikacijskom dokumentu pored svog imena u izvatku iz Centralnog biračkog popisa.
- Kada birač bude identificiran i potpiše se u izvadak iz Centralnog biračkog popisa, član biračkog odbora izdaje mu odgovarajuću kuvertu s glasačkim listićima i odmah ga upućuje prema jednoj od slobodnih glasačkih kabina kako bi popunio glasačke listiće. Nakon popunjavanja glasačkih listića birač ih vraća u kuvertu tako da se zaštiti tajnost glasa i ubacuje ih u glasačku kutiju.
- Ako se ime birača ne nalazi na izvatku iz Centralnog biračkog popisa za to biračko mjesto, predsjednik biračkog odbora u suradnji s Središnjim izbornim povjerenstvom BiH provjerava na koji je izvadak iz Centralnog biračkog popisa birač upisan i o tome obavješćuje birača.

3.4. Oštećeni glasački listić

- Pod oštećenim glasačkim listićem podrazumijeva se fizički oštećen ili pogrešno popunjen glasački listić. U slučaju da birač ošteti svoj glasački listić, vraća kuvertu s glasačkim listićima, a član biračkog odbora izdaje mu novu kuvertu s glasačkim listićima. Član biračkog odbora zadužen za izdavanje glasačkih listića upisuje riječ "oštećen" na vraćenu kuvertu s glasačkim listićima i ulaže je u, za to predviđenu, kuvertu za pakiranje.

3.5. Pomoć druge osobe

Kad je birač slijep, nepismen ili fizički nesposoban, predsjednik odobrava da mu druga osoba, koju izabere birač, pomogne glasovati. Ta osoba ne smije biti član biračkog odbora niti akreditirani promatrač. U postupku pomoći druge osobe član biračkog odbora u dio predviđen za potpis upisuje "XX", broj identifikacijske isprave birača koji glasuje i osobe koja mu pomaže, pored njegovog potpisa. Jedna osoba može pomagati samo jednom biraču.

3.6. Ometanje procesa glasanja i udaljavanje s biračkog mjesta

- Predsjednik biračkog odbora može s biračkog mjesta i iz njegove okoline udaljiti svaku osobu koja narušava red. Svako udaljavanje s biračkog mjesta treba zabilježiti u Obrazac Z7 Zapisnika.
- Ako na biračkom mjestu postoji opasnost za red i mir, ako dođe do nasilja ili se otkrije oružje ili opasni predmeti, predsjednik biračkog odbora će sukladno svojoj dužnosti i odgovornosti:
 - poduzeti aktivnosti da se otkloni opasnost, nasilje, oružje ili opasni predmeti s biračkog mjesta;
 - ako se opasnost, nasilje, oružje ili opasni predmeti ne mogu odmah otkloniti, prekinuti glasovanje za onoliko vremena koliko je potrebno da se ponovno uspostavi red i mir na biračkom mjestu;
 - nakon prekida glasanja i ponovno uspostavljenog reda i mira predsjednik biračkog odbora će produžiti vrijeme glasanja za onoliko vremena koliko je prekid trajao.

3.7. Zatvaranje biračkog mjesta

- Biračima koji su u redu za glasovanje u trenutku zatvaranja biračkog mjesta odobrava se glasovanje. Procedura zatvaranja biračkog mjesta je:
 - predsjednik, 15 minuta prije zatvaranja biračkog mjesta, objavljuje svim prisutnim unutar i ispred biračkog mjesta vrijeme zatvaranja biračkog mjesta;
 - predsjednik određuje jednog člana biračkog odbora da u vrijeme zatvaranja biračko mjesto stane na kraj reda kako bi se osiguralo da se nijedna osoba ne priključi nakon zatvaranja biračkog mjesta;
 - član biračkog odbora zatvara vrata odmah nakon što posljednji birač iz reda glasuje;
 - predsjednik u Zapisnik upisuje vrijeme zatvaranja biračkog mjesta;
 - predsjednik zatvara otvor glasačke kutije samoljepljivom trakom i potpisuje je.
- Prilikom zatvaranja biračkog mjesta predsjednik u Zapisnik evidentira prisutne akreditirane promatrače.

▪ **Predsjednik biračkog odbora obvezan je da, prema utvrđenom rasporedu, Središnjem izbornom povjerenstvu BiH dostavlja informacije i podatke o tome:**

- a) je li biračko mjesto otvoreno na vrijeme;
- b) je li nakon provedenog glasanja birača biračko mjesto zatvoreno na vrijeme;
- c) kolika je izlaznost birača na biračkom mjestu, najmanje dva puta tokom dana izbora, sukladno planu izvješćivanja koji donosi Središnje izborni povjerenstvo BiH, kao i u dodatnim terminima ukoliko to Središnje izborni povjerenstvo BiH zatraži.

4. NAKON ZATVARANJA BIRAČKOG MJESTA

- Nakon zatvaranja biračkog mjesta u nazočnosti akreditiranih promatrača predsjednik i članovi biračkog odbora biračkog mjesta obavljaju sljedeće aktivnosti:
 - a) broje i upisuju ukupan broj preostalih neiskorištenih kuverata s glasačkim listićima za svaku izbornu jedinicu u Obrazac za brojno stanje;
 - b) pakiraju neiskorištene kuverte s glasačkim listićima u izvornu kutiju;
 - c) broje i upisuju u Obrazac za brojno stanje ukupan broj potpisa glasača s izvatka iz Centralnog biračkog popisa;
 - d) broje i upisuju ukupan broj kuverata s oštećenim glasačkim listićima za svaku osnovnu izbornu jedinicu i pakiraju ih u odgovarajuću kuvertu;
 - e) nakon upisa prethodno utvrđenih podataka u Obrazac za brojno stanje otvaraju glasačku kutiju i stavljaju sadržaj na sto tako da to vide svi prisutni;
 - f) razvrstavaju kuverte s glasačkim listićima po osnovnim izbornim jedinicama za koje su birači glasali;
 - g) broje kuverte s glasačkim listićima, a dobiveni broj kuverata po osnovnim izbornim jedinicama za koje su birači glasovali predsjednik upisuje u Obrazac za brojno stanje;
 - h) upakirane snopove kuverata po osnovnim izbornim jedinicama ubacuju u crvenu vreću;
 - i) popunjavaju testove točnosti i potpisuju Obrazac za brojno stanje;
 - j) izvorni Obrazac za brojno stanje, Zapisnik o radu biračkog odbora - ZARBO i upakirani izborni materijal birački odbori u DKP-ima BiH dostavljaju posredstvom Ministarstva vanjskih poslova BiH Središnjem izbornom povjerenstvu BiH.

- **Kuverte s glasačkim listićima ne otvaraju se, odnosno glasački listići ne broje se na biračkom mjestu. Kuverte s glasačkim listićima otvaraju se odnosno glasački listići broje se u Glavnom centru za brojanje, posebnom metodologijom utvrđenom provedbenim aktima koje donosi Središnje izbornom povjerenstvo BiH.**

4.1. Način popunjavanja Obrasca za brojno stanje

Predsjednik biračkog odbora upisuje u Obrazac za brojno stanje sljedeće podatke:

- NAZIV DKP-a BiH
- OZNAKU BIRAČKOG MJESTA
- SERIJSKI BROJ PLASTIČNIH PEČATA ZA GLASAČKE KUTIJE
- ŠIFRU OPĆINE/IZBORNE JEDINICE ZA KOJU SE GLASUJE
- PRIJE OTVARANJA BIRAČKOG MJESTA – DIO PRVI
 - Upisuje broj birača koji su upisani u izvadak iz Centralnog biračkog popisa za svaku izbornu jedinicu za koju se glasuje – red 1.;
 - Upisuje broj primljenih kuverata s glasačkim listićima za svaku izbornu jedinicu za koju se glasa. Članovi biračkog odbora ručno broje kuverte s glasačkim listićima – red 3.;
- TIJEKOM GLASANJA – DIO DRUGI
 - Ukoliko se ukaže potreba, predsjednik biračkog odbora može iz rezerve preuzeti dodatni broj kuverata s glasačkim listićima za bilo koju izbornu jedinicu za koju se glasuje. Broj naknadno primljenih kuverata s glasačkim listićima i broj ukupno primljenih kuverata s glasačkim listićima upisuje se po izbornim jedinicama za koje se glasuje – red 4. i 5.;
- NAKON ZATVARANJA BIRAČKOG MJESTA – DIO TREĆI
 - Upisuje broj potpisa glasača sa izvoda iz Centralnog biračkog popisa za svaku izbornu jedinicu za koju se glasovalo – red 6.;
 - Upisuje broj oštećenih (upropaštenih) kuverata s glasačkim listićima za svaku izbornu jedinicu za koju se glasovalo – red 8.;
 - Upisuje broj izdanih kuverata s glasačkim listićima za svaku izbornu jedinicu za koju se glasovalo – red 9.;
 - Upisuje broj preostalih neiskorištenih kuverata s glasačkim listićima za svaku izbornu jedinicu za koju se glasovalo – red 10.;
 - Upisuje ukupan broj zaduženih kuverata s glasačkim listićima za svaku izbornu jedinicu za koju se glasovalo, odnosno zbir reda 9 i 10 – red 11.;
- NAKON OTVARANJA GLASAČKE KUTIJE – DIO ČETVRTI
 - Upisuje broj kuverata s glasačkim listićima za svaku izbornu jedinicu za koju se glasovalo – red 12.;
- TEST TOČNOSTI – DIO PETI
 - Upisuje test točnosti kako je navedeno u Obrascu – red 13.
 - Upisuje test točnosti kako je navedeno u Obrascu – red 14.
- Predsjednik i članovi biračkog odbora potpisuju Obrazac za brojno stanje

PRIMJER PRAVILNO POPUNJENOG OBRASCA ZA BROJNO STANJE NA BIRAČKOM MJESTU ZA GLASANJE U DKP – BSO

OBRAZAC ZA BROJNO STANJE (Biračko mjesto za glasanje/glasovanje u odsustvu/odsutnosti)	Naziv općine: <i>AUSTRIA</i>	Broj biračkog mjesta: <i>A01</i>	BSO
---	---------------------------------	-------------------------------------	-----

Šifra općine/izborne jedinice za koju se glasa/glasuje	050	133	135	200									
I: PRIJE OTVARANJA BIRAČKOG MJESTA													
1. Broj imena birača na izvodu iz Centralnog/Središnjeg biračkog spiska/popisa (ručno brojati)	17	35	10	2									
2. Broj primljenih kuverata sa glasačkim listićima	20	40	15	5									
II: NAKON ZATVARANJA BIRAČKOG MJESTA													
3. Broj potpisa na izvodu iz Centralnog/Središnjeg biračkog spiska/popisa (ručno brojati)	13	31	6	0									
4. Broj oštećenih kuverata sa glasačkim listićima (paket Za)	0	0	0	0									
5. Broj izdanih kuverata sa glasačkim listićima (red/redak 6+7+8)	13	31	6	0									
6. Broj neiskorištenih kuverata sa glasačkim listićima (ručno brojati)	7	9	9	5									
7. Broj zaduženih kuverata sa glasačkim listićima (red/redak 9+10)	20	40	15	5									
III: NAKON OTVARANJA GLASAČKE KUTIJE													
8. Broj kuverata sa glasačkim listićima za glasanje/glasovanje u odsustvu/odsutnosti	13	31	6	0									
IV: Test tačnosti/točnosti													
9. Red/redak 7. =Red/redak 2.; ako nisu isti, upisati razliku	0	0	0	0									

Serijski broj plastičnih pečata za vreću za neiskorištenih gl. listićima (poslovna voda)
BA 0 0 7 0 2 6

Serijski broj plastičnih pečata za vreću sa kuvertama sa gl. listićima (ČIKOVINA)
BA 0 9 1 0 0 3

Serijski broj plastičnih pečata za vreću sa dokumentacijom za Centralni/Središnji Izborni komitet/izborni odbor
BA 6 3 0 0 8 8

Potpisujući se ispod, izjavljujem da ovi brojevi tačno/točno odražavaju izborne aktivnosti na ovom biračkom mjestu.

PREDSJEDNIK	IME (ŠTAMPANIM/TISKANIM SLOVIMA) <i>VELJKO PETROVIĆ</i>	POTPIS <i>[Signature]</i>	
ČLAN 1	<i>MUSTAFA LUKONIC</i>	<i>[Signature]</i>	ČLAN 3
ČLAN 2	<i>MLADEN VIČEVIĆ</i>	<i>[Signature]</i>	ČLAN 4

POGLAVLJE V. NAKNADA ZA RAD U BIRAČKOM ODBORU

1. NAKNADA ZA RAD U BIRAČKOM ODBORU

- Predsjednik i članovi biračkih odbora i njihovi zamjenici, ukoliko su sudjelovali u radu biračkog odbora, imaju pravo na naknadu za svoj rad.
- Odluku o visini naknade za rad biračkih odbora u DKP-ima BiH donosi Središnje izborno povjerenstvo BiH.

POGLAVLJE VI. KAZNENE ODREDBE

1. SANKCIJE IZ IZBORNOG ZAKONA BiH (POGLAVLJE 19A)

- 1.1.** Zabranom angažiranja za rad na biračkom mjestu u Centru za birački popis u općinskom izbornom povjerenstvu ili drugom izbornom povjerenstvu uspostavljenoj sukladno članku 2.21 Izbornog zakona BiH, odnosno novčanom kaznom u iznosu od 200,00 KM do 1.000,00 KM kaznit će se predsjednik ili član biračkog odbora ako:
- sudjeluje u donošenju odluke koja može dovesti u sumnju njegovu sposobnost da djeluje nepristrano (članak 2.1 Izbornoga zakona BiH);
 - ne obavijesti birače o svim informacijama neophodnim za provođenje izbora, sukladno propisima Središnjeg izbornog povjerenstva BiH (članak 2.13 stavak (1) točka 5);
 - nepravilno broji glasačke listiće na biračkim mjestima i u općinskim centrima za brojanje (članak 2.13 stavak (1) točka 7);
 - ne odredi dužnosti članovima biračkog odbora (članak 5.6 stavak (2));
 - Zapisnik o radu biračkog odbora ne sadrži podatke propisane Izbornim zakonom BiH (članak 5.7);
 - ne objasni biraču način glasovanja i ne osigura tajnost glasovanja (članak 5.11 stavak (1));
 - izda glasački listić ili listiće suprotno propisima koji reguliraju izdavanje glasačkih listića (članak 5.13);
 - ne utvrdi identitet birača i potpis birača na izvatku iz Centralnog biračkog popisa sukladno Izbornom zakonu BiH (članak 5.13);
 - pomaže osobi pri glasovanju na način koji nije sukladan Izbornom zakonu BiH (članak 5.19 stavak (2));
 - su obrasci popunjeni suprotno članku 5.25 Izbornoga zakona BiH.

2. ZLOUPOTREBA BIRAČKOG PRAVA I IZBORNA PREVARA – KAZNENI ZAKON BOSNE I HERCEGOVINE

Uskraćivanje biračkog prava

Članak 150.

Tko u obavljanju povjerene mu dužnosti u svezi s izborima za institucije Bosne i Hercegovine drugoga, u namjeri da ga spriječi u ostvarenju njegovog biračkog prava, protuzakonito ne uvede u birački popis ili ga izbriše iz biračkog popisa ili mu na drugi način uskrati biračko pravo, kaznit će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do tri godine.

Povreda slobode opredjeljenja birača

Članak 151.

(1) Tko silom, ozbiljnom prijetnjom, prinudom, podmićivanjem ili korištenjem njegovog teškog ekonomskog stanja ili na drugi protupravan način utiče na birača u Bosni i Hercegovini da na izborima za institucije Bosne i Hercegovine ili prilikom glaspvanja o opozivu ili na referendumu,

glasuje za ili protiv pojedine liste, pojedinog kandidata, odnosno da glasuje za ili protiv opoziva, za ili protiv prijedloga o kome se odlučuje referendumom, ili da uopće ne glasuje, kaznit će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do tri godine.

(2) Član biračkog odbora ili druga osoba koja učini kazneno djelo iz stavka (1) ovoga članka u vršenju povjerene joj dužnosti u svezi s izborima, glasovanjem ili referendumom, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

Prevara pri glasanju

Članak 152.

Tko na izborima za institucije Bosne i Hercegovine ili pri glasanju o opozivu predstavnika u institucijama Bosne i Hercegovine ili na referendumu u Bosni i Hercegovini ponovno glasuje, glasuje umjesto drugog pod njegovim imenom, kaznit će se kaznom zatvora od tri mjeseca do pet godina.

Povreda tajnosti glasanja

Članak 153.

(1) Tko pri izboru za institucije Bosne i Hercegovine ili pri glasanju o opozivu predstavnika u institucijama Bosne i Hercegovine ili na referendumu u Bosni i Hercegovini povrijedi tajnost glasanja, kaznit će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do šest mjeseci.

(2) Tko silom, ozbiljnom prijetnjom ili na drugi protupravan način traži od građanina da kaže za koga je glasovao ili kako je glasao ili da li je glasovao za ili protiv opoziva, kaznit će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do jedne godine.

(3) Član biračkog odbora ili druga osoba koja učini kazneno djelo iz stavka (1) ovoga članka u vršenju povjerene joj dužnosti u svezi s izborima ili glasanjem, kaznit će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do tri godine.

Izborna prevara

Članak 154.

Tko krivotvori rezultate izbora ili glasanja za institucije Bosne i Hercegovine dodavanjem, oduzimanjem ili brisanjem glasova ili potpisa, netočnim brojanjem glasova, neistinitim upisivanjem rezultata u izborne isprave ili na drugi način, ili objavi kao konačan rezultat izbora ili glasanja koji ne odgovara obavljenom glasanju, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

Uništenje izbornih isprava

Članak 155.

Tko na izborima za institucije Bosne i Hercegovine, pri glasanju o opozivu predstavnika u institucijama Bosne i Hercegovine ili na referendumu u Bosni i Hercegovini, uništi, prikrije, ošteti ili oduzme kakvu ispravu o izborima ili o glasanju o opozivu ili kakav predmet koji služi za izbor ili za glasanje o opozivu, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

Literatura

- Izborni zakon Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH”, broj: 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13 i 7/14)
- Pravilnik o načinu provedbe izbora („Službeni glasnik BiH“, br. 37/14)
- Naputak o vrstama, načinu i rokovima za određivanje biračkih mjesta („Službeni glasnik BiH“, br. 37/14)
- Naputak o uvjetima i procedurama za akreditiranje izbornih promatrača u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, br. 37/14)
- Naputak o utvrđivanju kvalifikacija i postupku imenovanja članova biračkih odbora („Službeni glasnik BiH“, br. 37/14)
- Kazneni zakon BiH („Službeni glasnik BiH“, broj: 3/03, 32/03, 37/03, 54/04, 61/04, 30/05, 53/06, 55/06, 32/07, 8/10 i 47/14)

ŠEMA PAKIRANJA IZBORNOG MATERIJALA NA BIRAČKOM MJESTU U DKP-u

Crvena zaštitna vreća

1. Prebrojane kovertе sa setovima glasačkih listićа uvezane po izbornim jedinicama
2. Obrazac brojnog stanja (plava kopija)

Providna zaštitna vreća (veća)

1. Neiskorištene kovertе sa setovima glasačkih listićа upakovane u originalne kutije
2. Oštećene kovertе sa setovima glasačkih listićа

Providna zaštitna vreća (manja)

1. Obrazac brojnog stanja (original u koricama)
2. Zapisnik o radu biračkog odbora (original ukoricama)
3. Izvod iz Centralnog biračkog spiska

Kovertа za Predsjednika biračkog odbora:

1. Obrazac brojnog stanja (crvena kopija)

NAPOMENA:

na svaku vreću potrebno je
upisati broj biračkog mjesta !

IZGLED LICA KUVERTE S GLASAČKIM LISTIĆIMA (Primjer - K09)

Гласање u odsustvu

Set glasačkih listićа za birače koji su upisani da glasaju za osnovne izborne jedinice

Гласање у одсуству

Set гласачких листића за бираче који су уписани да гласају за основне изборне јединице

Гласовање u odsutnosti

Set glasačkih listićа za birače koji su upisani za glasovanje za osnovne izborne jedinice

K09

206 408 514 701-702

BUGOJNO	109	БУГОЈНО
BUSOVAČA	113	БУСОВАЧА
DOBRETIĆI	067	ДОБРЕТИЋИ
DONJI VAKUF	089	ДОЊИ ВАКУФ
FOJNICA	114	ФОЈНИЦА
GORNJI VAKUF - USKOPLJE	110	ГОРЊИ ВАКУФ - УСКОПЉЕ
JAJCE	065	ЈАЈЦЕ
KISELJAK	115	КИСЕЉАК
KREŠEVO	129	КРЕШЕВО
NOVI TRAVNIK	111	НОВИ ТРАВНИК
TRAVNIK	091	ТРАВНИК
VITEZ	112	ВИТЕЗ

